

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 59/1998 vp laiksi opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi. Eduskunta, jolle si-

vistysvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 14/1998 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Opiskelijavalintarekisteri

1 §

Rekisteri ja rekisterinpitäjä

Opiskelijavalintarekisteriin kuuluvat:

- 1) yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusrekisteri;
- 2) ammattikorkeakoulujen yhteishakurekisteri; ja
- 3) ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteri.

Opiskelijavalintarekisteriä pitää opetushallitus. Lisäksi lääninhallitukset osallistuvat rekisterinpitöön 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen osarekistereiden osalta opetushallituksen lukuun.

2 §

Käyttötarkoitus

Opiskelijavalintarekisterin osarekistereitä käytetään:

- 1) yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusre-

kisteriä valittaessa opiskelijoita yliopistolaisissa (645/1997) tarkoitettuihin alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin johtaviin opintoihin;

- 2) ammattikorkeakoulujen yhteishakurekisteriä valittaessa opiskelijoita ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995) tarkoitettuun ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin;

- 3) ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteriä valittaessa opiskelijoita ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) ja lukiolaissa (629/1998) tarkoitettuihin koulutuksiin.

Opiskelijavalintarekisteriä käytetään seuraaviin toimintoihin:

- 1) opinnoista ja opiskelijavalinnoista tiedottamiseen;

- 2) koulutukseen hakeutumisen ja opiskelijavalinnan järjestämiseen, johon yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnassa kuuluvat myös yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelijapaikan vastaanottamista koskevat järjestelyt, sekä hakeutumisen ja valinnan seurantaan;

- 3) opiskelijoiden valintaa varten tarpeellisten tietojen antamiseen yliopistoille, ammattikorkeakouluille sekä ammatillisen kou-

lutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille;

4) tiedottamiseen koulutusmahdollisuuksista ilman opiskelupaikkaa jääneille hakijoille;

5) tietojen tuottamiseen hakijoista ja opiskelijaksi otetuista koulutusjärjestelmän seurantaa ja arviointia varten; sekä

6) muihin opiskelijoiden valitsemista varten tarpeellisiin toimintoihin.

3 §

Tietosisältö

Opiskelijavalintarekisteriin talletetaan:

1) hakijan nimi, henkilötunnus, kansalaisuus, sukupuoli, äidinkieli ja tarpeelliset yhteystiedot;

2) hakijan aikaisempaa koulutusta ja koulumenestystä sekä ylioppilastutkintoa koskevat tiedot;

3) koulutukseen hakemista ja valinnan perusteita koskevat tiedot kunkin hakijan osalta;

4) opiskelijaksi hyväksymistä ja opiskelupaikan vastaanottamista koskevat tiedot; sekä

5) hakijan suostumus tai kieltö nimi- ja osoitetietojen luovuttamiseen koulutusta koskevaa tiedottamista ja markkinointia varten.

Ammattikorkeakoulujen yhteishakurekisteriin ja ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishakurekisteriin voidaan tallettaa 1 momentissa lueteltujen tietojen lisäksi hakijan ilmoituksen mukaisina ammatinvalintaan vaikuttavat terveystiedot sekä tiedot työkokemuksesta ja harrastustoiminnasta. Nämä tiedot pyydetään ilmoittamaan ja talletetaan vain silloin, kun niillä on merkitystä opiskelijoiden valinnassa.

Kuhunkin 1 §:n 1 momentissa mainittuun osarekisteriin voidaan tallettaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi myös muita, osarekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, joilla on merkitystä arvioitaessa hakijoiden soveltuvuutta 2 §:stä ilmenevään koulutukseen tai ammatinvalintaan valittaessa hakijoita koulutuspoliittisten tai yksilöllisten koulutustarpeiden perusteella.

4 §

Tietolähteet

Opiskelijavalintarekisterin pitäjällä on oi-

keus koulutukseen hakevan henkilön ilmoitettujen tietojen lisäksi salassapitosäännösten estämättä saada 3 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja ylioppilastutkintorekisteristä, väestörekisterikeskukselta, kunnilta, yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjiltä sekä kahden tai useamman yliopiston yhteisistä rekistereistä, jotka on muodostettu opiskelijoiden valintaa varten.

Koulutukseen hakevalle tulee ilmoittaa, mitä häntä koskevia tietoja opiskelijavalintarekisteriin talletetaan.

5 §

Tietojen luovuttaminen

Opiskelijavalintarekisteristä saa luovuttaa 3 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja salassapitosäännösten estämättä siinä määrin kuin vastaanottajan jäljempänä mainittujen tehtävien hoitamiseksi on tarpeen:

1) yliopistoille, ammattikorkeakouluille, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille sekä kahden tai useamman yliopiston yhteisiin rekistereihin opiskelijoiden valintaa varten;

2) asianomaiselle ministeriölle ja tilastokeskukselle koulutusjärjestelmän seurantaa koskevien selvitysten laatimista varten;

3) kansaneläkelaitokselle opintotukiasioiden käsittelyä varten sekä kansaneläkelaitokselle ja työvoimaviranomaiselle työttömyysturvain (602/1984) mukaisen työttömyysturvan sekä työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993), pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (709/1997) ja työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaisen tuen saamisen edellytysten selvittämistä varten; sekä

4) kansanterveyslain (66/1972) mukaista opiskelijaterveydenhuoltoa järjestävälle kunnalle ja muulle mainitun lain mukaisen opiskelijaterveydenhuollon järjestäjälle tämän tehtävän hoitamista varten.

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot saa luovuttaa vain 1 momentin 1 kohdassa mainituille vastaanottajille opiskelijoiden valintaa varten.

6 §

Tietojen säilytysaika

Opiskelijavalintarekisterin tiedot säilytetään viisi vuotta opiskelijavalintapäätöksen tekemisestä lukien.

Koulutuksen arvioinnin ja seurannan kannalta tarpeelliset tai tutkimuksen lähdeaineistona muusta syystä arvokkaat tiedot säilytetään kuitenkin pysyvästi siten kuin arkistolaitos erikseen määrää.

2 luku

Ylioppilastutkintorekisteri

7 §

Käyttötarkoitus ja rekisterinpitäjä

Ylioppilastutkintorekisteriä pidetään ja käytetään ylioppilastutkinnon järjestämistä, suoritettuja ylioppilastutkintoja ja tutkintoihin kuuluvia kokeita koskevien tietojen säilyttämistä sekä ylioppilastutkinnon toimivuuden seurantaa varten.

Ylioppilastutkintorekisteriä pitää ylioppilastutkintolautakunta.

8 §

Tietolähteet, tietosisältö ja tietojen säilytysaika

Ylioppilastutkintoon kuuluvien kokeiden järjestämistä varten tarpeelliset tiedot ja kokeiden lukiokoulutusta koskevat tiedot kerätään rekisteriin lukiokoulutuksen järjestäjiltä. Rekisterinpitäjä merkitsee rekisteriin suoritettuja ylioppilastutkintoja koskevat tiedot.

Ylioppilastutkintorekisteriin talletetaan:

1) kokeisiin ilmoittautuneista ja osallistuneista nimi, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli sekä suoritettua lukiokoulutusta koskevat tiedot;

2) kokeiden saamat arvosanat ja pistemäärät eri kokeista; sekä

3) tutkinnon suorittamisen tai hylkäämisen, tutkinnon jälkeen uusittujen kokeiden sekä tutkinnon täydentämisen ajankohta.

Ylioppilastutkintorekisteriin voidaan tallettaa 2 momentissa mainittujen tietojen lisäksi

rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia, kokelaskohtaisia tietoja ylioppilastutkinnosta sekä tutkinnon suorittamistavasta ja järjestämisestä.

Ylioppilastutkintorekisterin tiedot säilytetään pysyvästi.

9 §

Tietojen luovuttaminen

Opiskelijavalintarekisteriin luovutetaan 8 §:n 2 momentissa tarkoitettut, opiskelijavalintaa varten tarpeelliset tiedot niistä henkilöistä, jotka ovat osallistuneet ylioppilastutkintoon ja hakeneet johonkin 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen.

Ylioppilastutkintolautakunta saa luovuttaa julkaistaviksi ylioppilastutkinnossa hyväksyttyjen nimet.

3 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Muiden säädösten soveltaminen

Opiskelijavalintarekisteriin ja ylioppilastutkintorekisteriin sovelletaan tämän lain lisäksi, mitä henkilötietojen käsittelystä säädetään.

11 §

Tarkemmat säännökset

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Ylioppilastutkintorekisteristä voidaan ennen tämän lain voimaantuloa luovuttaa opiskelijavalintarekisteriin tiedot henkilöistä, jotka ovat osallistuneet ylioppilastutkintoon ja hakeneet johonkin 2 §:n 1—3 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen.

Laki

yliopistolain 18 ja 42 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 18 §:n 4 momentti,
muutetaan 42 §:n 2 momentti ja
lisätään 18 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

18 §

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijavalinta järjestetään opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetussa laissa (/199) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen, jollei toisin säädetä tai jollei asianomainen ministeriö toisin päättä. Opiskelijavalinnan toimittamisesta voidaan säätää asetuksella.

42 §

Päätöksenteko

Opintosuorituksen arvosteluun saavat osallistua vain ne jäsenet tai varajäsenet, joilla on samantasoinen opintosuoritus tai jotka on nimitetty professorin virkaan. Kuvataideakatemiassa, Sibelius-Akatemiassa, Taideteollisessa korkeakoulussa ja Teatterikorkeakoulussa arvosteluun saavat osallistua myös lehtorin virkaan nimitetyt jäsenet tai varajäsenet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 15 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/1995) 15 §:n 2 ja 3 momentti ja 29 § seuraavasti:

15 §

Opiskelijavalinta

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinta järjestetään yhteishaun avulla opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetussa laissa (/199) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen, jollei

toisin säädetä tai jollei asianomainen ministeriö toisin päättä. Yhteishausta ja opiskelijavalinnasta voidaan muuten säätää asetuksella ja ministeriön päätöksellä.

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu sen mukaan kuin asetuksella tarvittaessa säädetään. Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan, jollei aikuis-koulutuksena järjestettävien opintojen osalta

asetuksella toisin säädetä. Opiskelijaksi hakevalla on oikeus hakea ammattikorkeakoululta oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

29 §

Muutoksenhaku

Valtion ja yksityisen ammattikorkeakoulun päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Kunnallisen ammattikorkeakoulun päätökseen haetaan muutosta siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään.

Opiskelijan kurinpitoa koskevissa asioissa muutosta haetaan 1 momentista poiketen valittamalla lääninoikeuteen noudattaen muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Päätökseen, johon saa 15 ja 17 §:n mu-

kaan hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Opintosuoritusten arviointia koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Valittamalla ei saa hakea muutosta ammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee ammattikorkeakoulun tutkintosääntöä, koulutusohjelmaa, opetussuunnitelmaa tai muuta opetuksen järjestelyä. Valittaa ei saa myöskään lääninoikeuden päätöksestä, joka koskee 15 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista tai 17 §:ssä tarkoitettua opiskelijan kurinpitoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain 15 §:n 3 momentin säännöstä yhdestä korkeakoulututkintoon johtavasta opiskelupaikasta sovelletaan ensimmäisen kerran lukuvuotta 1999—2000 koskevissa opiskelijavalinnoissa.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1998
